

ogsaa nødvendigt at vedtage dets Forslag under Nr. 3 til § 6. Disse to Forslag hænges sammen og ere Udtryk for den samme Tanke.

Ordføreren: Efter de Udtalelser, som vi nu have hørt af den høitagtede Indenrigsminister, skal jeg afholde mig fra stærkt at opfordre det høie Thing til at følge Udvalget imod ham; men det maa dog være mig tilladt at sige nogle Ord til Begrundelse af min Anskuelse om, at jeg ikke ved at være med til at stille Forslagene under Nr. 2 og 3 til § 6 kunde udsætte mig for den Antagelse, at jeg skulde ville bidrage til at vise Svaghed i Henseende til Ordningen af de Forhold, hvorom der her er Tale. Jeg har tænkt mig, og det forekommer mig ogsaa, at alene Lovforslagets Fremkomst er et Beviis paa, at det er saa, at der hos den høie Regjering har været nogen Tvivl om, hvorvidt den kongerigste Tiendelovgivning i det Hele kunde siges at være gjort ligefrem anvendelig i de indlemmede Districter ved Loven af 16de Februar 1866. Jeg troer — og det er ogsaa udtalt i Betænkningen —, at i modsat Fald vilde den Bemyndigelse, som den nævnte Lovs § 16 indeholder, have været tilstrækkelig for Regjeringen til selv at kunne ordne, hvad der manglede med Hensyn til Gjennemførelsen hvilket jo kun var det fornødne Apparat eller Commissionerne. Idet Sagen er bleven forelagt for Lovgivningsmagten, synes der mig altsaa, som sagt, derved ligesom antydet en vis Tvivl om, at den danske Tiendelovgivning ligefrem er bleven anvendelig i de fra Slesvig indlemmede Districter ved Loven af 16de Februar 1866. Som Thingets ærede Medlemmer vel vilde mindes, indeholdt den nævnte Lov forskellige Undtagelsesbestemmelser, hvori der var taget Hensyn til de særlige Slesvigste Forhold. Jeg har nu tænkt mig Muligheden af, at Grunden til, at ikke ogsaa Tiendeforholdene ere nævnte blandt disse Undtagelser, kunde være den, at det Omraade, hvorpaa Lovbestemmelserne i saa Henseende vilde kunne faae Anvendelse, var saa høist ubetydeligt, idet Tiendeforholdene, som det kan sees af Motiverne til selve dette Lovforslag, allerede vare ordnede paa de allerfleste Steder i de ind-

lemmede Districter. Regjeringen kan mulig i Betragtning heraf have tænkt som saa: „disse Forhold ere saa faa, at de vel ordnes af sig selv“, og dette kan have bevæget den til at undlade at tage videre Hensyn til det ganske vist ogsaa i Henseende til Tiendeforholdene høist eiendommelige, som fandt Sted i Slesvig. Det kunne ærede Medlemmer nemlig i alt Fald ikke overse, at Tiendeforholdene virkelig have udviklet sig paa en høist eiendommelig Maade i Slesvig, naar man sammenligner dem med Forholdene i Kongeriget. For det Første vilde ærede Medlemmer maaskee vide, at der ikke er blevet krævet Kongetiende i Slesvig, hvorimod Halvdelen af Kirketienden var forbeholdt Kronen. Det er vistnok tildeels denne halve Kirketiende, som paa enkelte Steder i Slesvig omtaltes som Kongetiende, og med Hensyn til hvilken det i Motiverne til Lovforslaget findes berørt, at der ikke bliver Spørgsmaal om Afløsningen, idet den efterhaanden er gaaet ind under de faste Skatter. Allerede dette er jo en høist eiendommelig Stilling, at, medens vi hos os have tre Tiender, har man i Slesvig kun havt to. Men hvad der er endnu mere eiendommeligt, det er den Maade, hvorpaa man tildeels i en Række af Aar, ja i Aarhundreder, har ladet Tienden opkræve i Slesvig. Hvad nemlig den Deel, som Kirken skulde have, angaaer, da er man gaaet ud fra, at Kirken ikke behøvede saameget, som denne Deel egentlig vilde udgjøre, og man har altsaa fundet sig i, at der i Kirketiende slet ikke blev opkrævet $\frac{1}{30}$ eller rettere $\frac{1}{60}$ af Afgrøden, hvad der egentlig skulde kræves, men at der kun blev krævet efter et Skøn. Jeg troer ikke at tage fejl i, at den korte Fremstilling, som jeg her har givet af de Slesvigste Tiendeforhold, er rigtig; men, er det Tilfældet, saa forekommer det mig ogsaa, at det maa indrømmes, at Forholdene have været i den Grad eiendommelige, at der vel kunde være Grund til at tage Hensyn dertil som en Undtagelse i den her foreslaede Lov. Dette være kun sagt for at motivere, hvorfor jeg har troet at kunne slutte mig til de Forslag, som findes i Udvalgets Betænkning under Nr. 2 og 3 til § 6, og som jeg agter selv at stemme for. — Naar den høit-